

Interlevensbeschouwelijke samenwerking bij de opmaak van het beroepskwalificatiedossier van spiritueel zorgverlener

10/12/2021

Jérémy Celen – deMens.nu

Kristien Henderickx – Beroepsvereniging voor katholieke Zorgpastores

Opbouw van onze bijdrage

- Tijdlijn van de interlevensbeschouwelijke samenwerking.
- Onderwerpen die tot op dit moment op de agenda stonden.
- Wat helpt vooruit, welke struikelpunten komen we tegen?

1. Tijdlijn van de interlevensbeschouwelijke samenwerking rond dit onderwerp. (1)

- 2015 – 2016: eerste politieke contacten vanuit BV voor Zorgpastores
- 18/10/2016: symposium in senaat: “Op weg naar de best mogelijke spirituele zorg in de gezondheids- en welzijnszorg” (georganiseerd door BV voor Zorgpastores, genodigden uit alle erkende levensbeschouwingen)

1. Tijdlijn van de interlevensbeschouwelijke samenwerking rond dit onderwerp. (2)

- 01/2017: onderwerp op tafel gebracht van VILD (Vlaams Interlevensbeschouwelijk Dialoogplatform, Binnenlands Bestuur)
- 2017 – 2018: verkennende consultatieronde, samenvattende verslaggeving en vorming werkgroep

	vrijzinnig-humanistische denominatie	Protestantse en Evangelische kerken in België	katholieke denominatie	moslim-denominatie	anglicaanse denominatie
het principe: generieke term 'spiritueel zorgverlener' en daaronder alle specifieke spiritueel zorgverleners per erkende levensbeschouwing	men is dit principe genegen: - generieke term: ! job, taak, competenties - specifieke termen: ! Inhoudelijke inspiratie	men is dit principe genegen	men ziet een veelzijdige motivatie voor dit principe: - het sluit aan bij voorwaarde die we bij politici horen om te kunnen werken naar erkenning toe - we kunnen onze eigenheid, identiteit bewaren MAAR het roept ook vragen op: - het principe is duidelijk in theorie, maar in de praktijk zal het minder gemakkelijk vast te leggen zijn wanneer het moment van het specifieke aanbreekt - heeft dit principe in de toekomst ook zijn weerslag op de zendende instantie(s)?		het systeem lijkt logisch
term 'spiritueel zorgverlener'	men heeft problemen met deze term: - spiritueel geeft direct connotatie met godsdienst of met alternatief circuit - niet te verkopen aan de achterban voorgestelde mogelijkheden: - levensbeschouwelijk zorgverlener - geestelijk verzorger zeker verder gesprek mogelijk	men verwacht geen protest het zal heel verschillende gevoelens oproepen	dit wordt nog niet gebruikt in het algemeen bij de achterban; niet voor iedereen voelt dit goed aan maar men begrijpt de keuze wel MAAR veelzijdige motivatie: - aansluitend bij term in internationaal wetenschappelijk onderzoek, nl. spiritual caregiver - aansluitend bij benaming 4e dimensie binnen totaalzorg in Belgische wetteksten - aansluitend bij consensusdefinitie WHO - 'geestelijk verzorger' kan verwarring geven in Vlaanderen aangezien men daar al 'geestelijke zorgverlening' gebruikt	akkoord - ! eigenheid behouden	positief hiertegenover: het is een term die de lading dekt - hoewel deze niet wordt gebruikt bij moslims de naam lijkt logisch
6 pijlers	hier kan men zich in terugvinden	hier kan men zich in terugvinden	hier bouwt men op verder		hier kan men zich in terugvinden
5 verschillende sporen van erkenning	hier kan men zich in terugvinden	hier kan men zich in terugvinden	hiertoe kwam men na proces van onderscheiding		hier kan men zich in terugvinden
opstarten beroepskwalificatiedossier	inzicht dat beroepskwalificatie noodzakelijk is, maar het risico wordt ook aangehaald dat de overheid enige controle wilt over wat noodzakelijke vorming is voor dit beroep (dit zou ingaan tegen een zendende instantie die kwaliteit bewaakt)	bezorgdheid voor vrijwilligers: gaan zij niet uit de boot vallen als men naar beroepskwalificatie streeft?	dit is een noodzakelijke stap om te kunnen opboksen tegen alle willekeur die er nu heerst het is een spoor waar iedereen ook wat reserve bij heeft we willen hierbij zeker aandacht hebben voor alle katholieke pastores die nu aan het werk zijn (overgangsmaatregelen) en willen de mogelijkheid van verschillende opleidingsniveaus behouden idee wordt geopperd om te bekijken of contextgebonden vakken niet met verschillende levensbeschouwingen samen georganiseerd kunnen worden		

1. Tijdlijn van de interlevensbeschouwelijke samenwerking rond dit onderwerp. (3)

- 2019 – 2021:

- Verschillende samenkomsten van de interlevensbeschouwelijke werkgroep
- Elke levensbeschouwing gaat ook intern zelf aan het werk

(concreet voorbeeld vanuit deMens.nu)

2. Onderwerpen die tot op dit moment op de agenda stonden van de werkgroep. (1)

- Informatie-uitwisseling rond verschillende aspecten van het project binnen de werkgroep EN informatie-uitwisseling rond vorderingen van het project naar VILD-vergadering toe
- Gezamenlijke term te gebruiken binnen dit project
(concrete stappen ondernomen tijdens zomer 2019)
- Opbouwen van een document met wetenschappelijke onderbouw:
<https://www.pastoralezorg.be/page/wetenschappelijk-luik/>

2. Onderwerpen die tot op dit moment op de agenda stonden van de werkgroep. (2)

- Uitwerken werkdokument voor opstart procedure beroepskwalificatie:
 - Inhoud, 2 delen
 - Uitgewerkt op 2 niveaus
 - Gezamenlijke motivatiebrief
- Zijsporen:
 - Zomer 2018: IFIC – opstellen dossier ter onderhoud en verdediging op hoorzitting
 - Zomer 2019: gezamenlijke nota aan formateurs voor Vlaamse regering
 - Zomer 2020: KCE studie-onderwerp ingediend: “Spirituele zorg in de palliatieve thuiszorg, knelpunten en verbetervoorstellen.”

3. Wat helpt vooruit, welke struikelpunten komen we tegen? (1)

- A. Wat helpt vooruit?

- Mbt. proces:

- Alle gevoeligheden mogen uitspreken (taal, geschiedenis, verschillende grootte denominaties)

(concreet voorbeeld: keuze voor gezamenlijke term: spiritueel zorgverlener)

- Gemeenschappelijk doel: ! spirituele noden van zorgvragers
- Gezamenlijke waarden binnen alle levensbeschouwingen die soms onder druk staan in de maatschappij
- Focus op gemeenschappelijke punten én op eigenheid per erkende levensbeschouwing
- Keuze om niet te willen polariseren

3. Wat helpt vooruit, welke struikelpunten komen we tegen? (2)

- A. Wat helpt vooruit?

- Mbt. context:

- Concrete situaties van de werkvloer laten ons de grote noodzaak van dit formeel interlevensbeschouwelijk samenwerken zien

(concreet voorbeeld van vacatures voor een 'neutrale' spiritueel zorgverlener)

- COVID-pandemie bracht spirituele dimensie in totaalzorg meer op de voorgrond

(concrete voorbeelden van samenwerken)

3. Wat helpt vooruit, welke struikelpunten komen we tegen? (3)

- B. Welke struikelpunten komen we tegen?
 - Op interlevensbeschouwelijk vlak
 - Leerproces over taakverdeling en onderlinge communicatie
 - concurrentiedenken
 - Op politiek vlak
 - Uitspelen van verschillende levensbeschouwingen tegenover elkaar
 - Presumptie: “levensbeschouwing is een privé-zaak”
 - Geen kennis rond ‘spirituele zorg als deel van totaalzorg’
 - Op vlak van het proces
 - Traaglopend proces terwijl de noodzaak enorm dringend is
 - Traaglopend proces dus telkens weer nieuwe personen mee te nemen in proces

Samenvattend... een “EN-verhaal” ...

- ! Gemeenschappelijk doel
- ontmoeting, open luisteren EN strategie, overzicht, planning, expertise
- focus op gemeenschappelijke punten EN op eigenheid per erkende levensbeschouwing
- plan EN zijsporen
- VILD EN werkgroep EN elke levensbeschouwing EN werkvloer
- dringende noodzaak EN tijd voor het proces